

Asettamispäätös

22.8.2024

VN/19985/2024
VN/19985/2024-VM-2

Luottolaitoslainsäädännön uudistamista valmisteleva työryhmä

Työryhmän asettaminen

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella ehdotus uudistuneen EU:n luottolaitossäätelyn täytäntöönpanemiseksi ja muun luottolaitoslainsäädännön ajantasaistamiseksi erityisesti yleisen luottolaitossäätelyn, talletuspankkien yhteenliittymälainsäädännön, luottolaitosten yhteisölakien, kiinnitysluottopankkilainsäädännön ja Finanssivalvontaa koskevan lainsäädännön osalta.

Toimikausi

1.9.2024–31.12.2025

Tausta

Uudistunut EU:n luottolaitossäätely

Euroopan parlamentti ja neuvosto ovat antaneet 31.5.2024 luottolaitosdirektiivin muuttamista koskevan direktiivin (ns. CRD6-direktiivi). Muutosdirektiiviin sisältyvät säännökset koskevat pääasiassa pankkivalvontaviranomaisen toimivaltuuksia ja valvontatehtäviä, luottolaitoksen johdon kelpoisuusvaatimuksia ja luottolaitosten riskienhallintamenetelmiä. Samaan asiakokonaisuuteen liittyy Euroopan parlamentin ja neuvoston 31.5.2024 antama EU:n vakavaraisuusasetuksen muutosasetus (ns. CRR3-asetus). Muutosasetus on jäsenvaltioissa suoraan sovellettavaa oikeutta ja sen pääpaino on luottolaitoksen pääomaa ja muuta taloudellista asemaa koskevissa vaatimuksissa.

CRD6-direktiiviin sisältyvät säännökset on saatettava kansallisesti voimaan lainsäädäntötoimin. Pankkivalvontaviranomaisen toimivaltuuksien näkökulmasta direktiivi aiheuttaa muutoksia hallinnollisiin seuraamuksiin, valvontavaltuuksiin yritysjärjestelyissä sekä merkittävien omistusosuuksien hankinnassa ja luovutuksissa. Direktiivi edellyttää täsmennyksiä luottolaitoksen hallintojärjestelmään, johdon luotettavuuden ja pätevyyden (fit and proper) arvioimiseen ja näiden vaatimusten valvontaan liittyen. Direktiivi sisältää uusia nykyistä täsmällisempiä säännöksiä kolmansien maiden luottolaitosten valvonnassa. Lisäksi direktiivi sisältää uusia säännöksiä siitä, millä tavalla luottolaitoksen tulee huomioida kestävyysriskejä toiminnassaan.

CRR3-asetus sisältää tiettyä kansallista liikkumavaraa. Näistä keskeisimpiä ovat kokonaisriskipainolattiaan (output floor) liittyvät kansalliset optiot asuntoluottojen riskipainokohtelua koskeva erillissiirtymäaika sisäisiä riskimalleja käyttäville luottolaitoksille ja mahdollisuus määrittää lattiataso konsolidoidulla tasolla yksittäisten luottolaitosten soveltamistason (solo-taso) sijasta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

CRD6-direktiiviin liittyvän täytäntöönpanosäätelyn tulee olla voimassa viimeistään 10.1.2026. CRR3-asetus tulee voimaan 1.1.2025.

Kansallisen luottolaitoslainsäädännön ajantasaistaminen

Valtiovarainministeriössä on laadittu virkatyönä peruspankkipalveluita ja luottolaitoslainsäädäntöä käsittelevä arviomuistio, joka julkaistiin 1.3.2024. Arviomuistiossa tuotiin esille näkökulmia ja ehdotuksia kansallisen luottolaitoslainsäädännön uudistamiseksi eri sidosryhmiltä kerätyn palautteen ja valtiovarainministeriön tekemien havaintojen pohjalta. Työryhmän työskentelyn näkökulmasta olennaisia ovat tässä arviomuistiossa käsitellyt seikat luottolaitosten toimintaa ja riskienhallintaa koskevasta yleisestä sääntelystä, talletuspankkien yhteenliittymälainsäädännöstä ja luottolaitosten yhteisömuotoja koskevasta lainsäädännöstä.

Kiinnitysluottopankkitoimintaa koskevan lainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä (HE 203/2021 vp) tunnistettiin mahdollinen tarve sääntelyn jatkokehittämiseksi väliuottotoimintamallin ulottamiseksi myös rajat ylittäviin luottolaitoskonserneihin sekä taseen sitoutuneisuudesta johtuvien riskien hallitsemiseksi.

Tavoitteet

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman mukaan hallitus turvaa rahoitusmarkkinoiden vakautta, ennustettavuutta ja kilpailukykyä. Koska pankkeja koskeva sääntely on työryhmän toimeksiannon piirissä olevien säännösten osalta pitkälle harmonisoitu EU:ssa, työryhmän on valmistelussaan kiinnitettävä huomiota hallitusohjelman mukaisesti kansallista lisäsääntelyä koskevien säännösten minimointiin ja yhdenmukaisuuteen tärkeimpien verrokkimaiden kanssa. EU-lainsäädännön edellyttämien täytäntöönpanotoimien ohella hankkeella edistettäisiin hallitusohjelman edellä mainittuja tavoitteita.

Tehtävä

Työryhmän on laadittava ehdotus:

- 1) säännöksi CRD6-direktiivin täytäntöönpanemisesta, tarpeellisin osin luottolaitosdirektiivin aiempien versioiden täytäntöönpanon täsmentämisestä sekä CRR3-asetuksesta johtuvista lainsäädäntötoimista; ja
- 2) säännöksi kansallisen luottolaitoslainsäädännön ajantasaistamiseksi kattaen muun muassa luottolaitostoiminnasta annetun lain, talletuspankkien yhteenliittymästä annetun lain, kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetun lain, säästöpankkilain, hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain.

Työryhmän tehtäviin eivät sisälly Finanssivalvonnan organisatorisia kysymyksiä ja virkamiesoikeudellisia seikkoja käsittelevät lainsäädäntömuutokset, eivätkä myöskään peruspankkipalveluita ja käteisen saatavuutta tai käytettävyyttä koskevat lainsäädäntömuutokset.

Työryhmän on laadittava ehdotuksensa yhden tai useamman hallituksen esitysluonnoksen muotoon. Työryhmän työskentelyn aikataulussa on huomioitava luottolaitosdirektiivin muutosdirektiivin (CRD6) täytäntöönpanon määräaika.

Organisointi

Puheenjohtaja

Lainsäädäntöneuvos Antti Makkonen

valtiovarainministeriö

Jäsenet

Johtava sääntelyasiantuntija Taina Erovaara-Williams

Finanssivalvonta

Vanhempi neuvonantaja Jukka Vauhkonen

Suomen Pankki

Kriisinvastaisuusasiantuntija Harri Hämäläinen

Rahoitusvakuusvirasto

Johtava lakimies Olli Salmi

Finanssiala ry

Työryhmän sihteerinä toimii hallitussihteeri Bella Laiho valtiovarainministeriöstä.

Työryhmä voi päätöksellään asettaa alatyöryhmiä ja kutsua asiantuntijoita tukemaan työryhmän työtä.

Työryhmä voi valmistelun aikana kuulla asiantuntijoita ja järjestää kuulemistilaisuuksia.

Työryhmän kokoonpano ei täytä naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:n 1 momentissa asetettua kiintiövaatimusta. Työryhmän työskentelyssä vaadittava laaja-alainen ja syvällinen luottolaitoslainsäädännön asiantuntemus on keskittynyt suhteellisen harvoille asiantuntijoille, mikä on rajoittanut yhdessä resurssitilanteiden kanssa sidosryhmien mahdollisuuksia nimetä sekä nais- että miespuolisia ehdokkaita työryhmän jäseniksi. Tämän vuoksi työryhmän kokoonpanon suhteen on olemassa erityinen syy poiketa kiintiövaatimuksesta.

Kustannukset ja rahoitus

Työryhmän työ tehdään virkatyönä ilman erillistä korvausta, eikä työryhmän jäsenille makseta erillisiä kokouspalkkioita tai kulukorvauksia.

Elinkeinoministeri

Wille Rydman

Osastopäällikkö, ylijohdaja

Pauli Kariniemi

Jakelu

Työryhmän puheenjohtaja ja jäsenet
Valtiovarainministeriön kirjaamo

VN/19985/2024-VM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: